Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)

den 28 oktober 2021 *

”Begäran om förhandsavgörande – Förordning (EG) nr 6/2002 – Gemenskapsformgivningar – Artiklarna 4, 6 och 11 – Talan om intrång – Oregistrerad gemenskapsformgivning – Utseendet av en produktdel – Förutsättningar för skydd – Beståndsdel i en sammansatt produkt – Särprägel – Tillgängliggörande för allmänheten”

I mål C-123/20,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Bundesgerichtshof (Federala högsta domstolen, Tyskland) genom beslut av den 30 januari 2020, som inkom till domstolen den 4 mars 2020, i målet

Ferrari SpA

mot

Mansory Design & Holding GmbH,

WH,

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden E. Regan och ordföranden på fjärde avdelningen C. Lycourgos samt domaren M. Ilešič (referent),

generaladvokat: H. Saugmandsgaard Øe,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

– Ferrari SpA, genom R. Pansch och A. Sabellek, Rechtsanwälte,

– Mansory Design & Holding GmbH och WH, genom B. Ackermann, Rechtsanwältin,

* Rättegångsspråk: tyska.

– Tjeckiens regering, genom M. Smolek, J. Vláčil och T. Machovičová, samtliga i egenskap av ombud,

– Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av S. Fiorentino, avvocato dello Stato,

– Polens regering, genom B. Majczyna, i egenskap av ombud,

– Europeiska kommissionen, genom É. Gippini Fournier, I. Koskinen och J. Samnadda, samtliga i egenskap av ombud,

och efter att den 15 juli 2021 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 4.2 b, artikel 6.1 och artikel 11.1 och 11.2 första meningen i rådets förordning (EG) nr 6/2002 av den 12 december 2001 om gemenskapsformgivning (EGT L 3, 2002, s. 1).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Ferrari SpA, å ena sidan, och Mansory Design GmbH (nedan kallat Mansory Design) och WH, som är verkställande direktör för sistnämnda bolag, å andra sidan, angående en talan om intrång och tillhörande yrkanden på grund av ett påstått åsidosättande av de rättigheter som följer av en oregistrerad gemenskapsformgivning.

Tillämpliga bestämmelser

3 Skälen 6, 7, 16, 17, 21 och 25 i förordning nr 6/2002 har följande lydelse:

”(6) Eftersom målen för den föreslagna åtgärden, särskilt ett formskydd för ett område som omfattar alla medlemsstater, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna på grund av omfattningen och verkan av inrättandet av en gemenskapsformgivning och en gemenskapsmyndighet på området, och de därför bättre kan uppnås på [unionsnivå], kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. …

(7) Ökat skydd för industriell formgivning stimulerar inte endast de enskilda formgivarna att bidra till gemenskapens samlade höga kompetens på området, utan främjar också innovation och utveckling av nya produkter och investeringar i produktionen av dessa.

…

(16) Några [sektorer av unionens ekonomi] skapar en stor mängd formgivningar för produkter med kort kommersiell livslängd, och i detta fall är det en fördel med skydd utan de belastningar som registreringsformaliteter innebär, medan skyddstiden är av underordnad betydelse. Å andra sidan finns det industrisektorer som värdesätter registreringens fördelar på grund av den större rättsliga säkerhet den innebär och som efterfrågar en längre skyddstid som motsvarar den förväntade kommersiella livslängden på deras produkter.

(17) Detta innebär att det bör finnas två former av skydd, en kortfristig, oregistrerad formgivning och en mera långfristig, registrerad formgivning.

…

(21) Den ensamrätt som en registrerad gemenskapsformgivning medför överensstämmer med dess större rättsliga säkerhet. En oregistrerad gemenskapsformgivning bör emellertid endast medföra rätt att förhindra efterbildning. Skyddet kan därför inte utsträckas till formgivna produkter som är resultatet av formgivning som självständigt skapats av en annan formgivare. Denna rätt bör också omfatta handel med produkter som innefattar intrångsgörande formgivning.

…

(25) De industrisektorer som under korta tidsperioder skapar en stor mängd formgivningar som kan ha kort livslängd och av vilka kanske endast några få slutligen saluförs, kommer att kunna dra fördel av den oregistrerade gemenskapsformgivningen. …”

4 I artikel 1 i förordningen, med rubriken ”Gemenskapsformgivning”, anges följande i punkt 2 a:

”En gemenskapsformgivning skall skyddas

a) såsom en ’oregistrerad gemenskapsformgivning’, om den görs tillgänglig för allmänheten på det sätt som föreskrivs i denna förordning”.

5 I artikel 3 i förordningen, med rubriken ”Definitioner”, anges följande:

”I denna förordning avses med

a) *formgivning*: en produkts eller en produktdels utseende som beror av detaljer som finns på själva produkten och/eller i produktens ornament och som särskilt kan vara linjer, konturer, färger, form, ytstruktur och/eller material,

b) *produkt*: alla industriellt eller hantverksmässigt framställda föremål, inklusive delar som skall hopmonteras till en sammansatt produkt, förpackningar, utstyrsel, grafiska symboler och typografiska typsnitt, dock med undantag av datorprogram,

c) *sammansatt produkt*: en produkt som består av flera utbytbara beståndsdelar, så att produkten kan tas isär och åter hopfogas.”

6 I artikel 4 i förordningen, som har rubriken ”Skyddskrav”, anges följande i punkterna 1 och 2:

”1. En formgivning skall skyddas som en gemenskapsformgivning i den mån den är ny och särpräglad.

2. En formgivning av eller som ingår i en produkt som utgör en beståndsdel i en sammansatt produkt skall endast betraktas som ny och särpräglad i den mån

a) beståndsdelen, när den har infogats i den sammansatta produkten, förblir synlig vid normal användning av denna, och

b) sådana synliga detaljer i beståndsdelen i sig uppfyller kraven på nyhet och särprägel.”

7 I artikel 5 i förordning nr 6/2002, med rubriken ”Nyhet”, anges följande i punkt 1 a:

”En formgivning skall betraktas som ny om ingen identisk formgivning har gjorts tillgänglig för allmänheten

a) när det gäller oregistrerade gemenskapsformgivningar, före den dag då den formgivning för vilken skydd begärs, för första gången gjordes tillgänglig för allmänheten,

…”

8 I artikel 6 i förordningen, med rubriken ”Särprägel”, anges följande i punkt 1 a:

”En formgivning skall anses ha särprägel om det helhetsintryck som en kunnig användare får av formgivningen, skiljer sig från det helhetsintryck en sådan användare får av en formgivning som har gjorts tillgänglig för allmänheten

a) när det gäller oregistrerade gemenskapsformgivningar, före den dag då den formgivning för vilken skydd begärs, för första gången gjordes tillgänglig för allmänheten”.

9 I artikel 7 i förordningen, med rubriken ”Offentliggörande”, anges följande i punkt 1:

”Vid tillämpning av artiklarna 5 och 6 gäller att en formgivning skall anses ha gjorts tillgänglig för allmänheten om den har offentliggjorts i samband med registrering eller på annat sätt, eller förevisats, använts i yrkesmässig verksamhet eller blivit känd på annat sätt före den dag som avses i artikel 5.1 a och artikel 6.1 a eller artikel 5.1 b och artikel 6.1 b, utom i de fall då dessa omständigheter inte rimligen kunde ha blivit kända vid normal yrkesmässig verksamhet i kretsar inom den berörda sektorn inom [unionen]. Formgivningen skall emellertid inte anses ha gjorts tillgänglig för allmänheten endast på grund av att den visats för annan efter en uttalad eller tyst överenskommelse om konfidentialitet.”

10 I artikel 11 i förordningen, som har rubriken ”Skyddstid för oregistrerad gemenskapsformgivning”, anges följande:

”1. En formgivning som uppfyller kraven i avsnitt 1 skall skyddas som en oregistrerad gemenskapsformgivning under tre år räknat från den dag då formgivningen för första gången gjordes tillgänglig för allmänheten inom [unionen].

2. För punkt 1 gäller att en formgivning skall anses ha gjorts tillgänglig för allmänheten inom [unionen] om den har offentliggjorts, förevisats, använts i yrkesmässig verksamhet eller blivit känd på annat sätt, så att dessa omständigheter rimligen kunde ha blivit kända vid normal yrkesmässig verksamhet i kretsar inom den berörda sektorn inom [unionen]. Formgivningen skall emellertid inte anses ha gjorts tillgänglig för allmänheten endast på grund av att den visats för annan efter en uttalad eller tyst överenskommelse om konfidentialitet.”

11 I artikel 19 i förordning nr 6/2002, med rubriken ”Rättigheter knutna till gemenskapsformgivningar”, anges följande:

”1. En registrerad gemenskapsformgivning skall ge innehavaren ensamrätt att använda den och att hindra tredje man från att utan hans samtycke använda den. Med användning enligt denna

bestämmelse avses särskilt att tillverka, bjuda ut, släppa ut på marknaden, importera, exportera eller använda en produkt som formgivningen ingår i eller används för eller att lagerhålla en sådan produkt för sådana ändamål.

2. En oregistrerad gemenskapsformgivning skall dock ge innehavaren rätt att hindra de handlingar som avses i punkt 1 endast om den bestridda användningen är ett resultat av att den skyddade formgivningen efterbildats.

Den bestridda användningen skall inte anses vara ett resultat av en efterbildning av den skyddade formgivningen om den är ett resultat av ett oberoende, skapande arbete som utförts av en formgivare som man rimligen kan anta inte kände till den formgivning som innehavaren gjort tillgänglig för allmänheten.

…”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

12 Ferrari tillverkar tävlings- och sportbilar och har sitt säte i Italien. En av företagets toppmodeller, FXX K, som tillverkats i mycket liten skala, får inte framföras på allmän väg, utan enbart på tävlingsbanor.

13 FXX K presenterades för första gången för allmänheten i ett pressmeddelande från Ferrari den 2 december 2014. Pressmeddelandet innehöll följande två bilder, en bild av fordonet sett från sidan och en bild av fordonet sett framifrån:

14 Ferrari FXX K finns i två versioner som i optiskt hänseende enbart skiljer sig åt genom färgen på det ”V” som återfinns på huven. I den ena versionen är detta ”V” färgat svart, förutom spetsen som är lackerad i det berörda fordonets grundfärg. I den andra versionen är hela detta ”V” svart.

15 Mansory Design, för vilket WH är företagsledare, är en bilförädlingsfirma som specialiserat sig på exklusiva bilar. Båda är etablerade i Tyskland. Sedan år 2016 tillverkar och säljer Mansory Design utrustning för att individualisera bilars utseende (så kallade stylingpaket) avsedda att förändra utseendet på modellen Ferrari 488 GTB (en modell avsedd för allmän väg och som serietillverkas sedan år 2015), så att den liknar modellen Ferrari FXX K.

16 Mansory Design erbjuder flera olika utrustningar som är avsedda att ändra utseende på en Ferrari 488 GTB, bland annat de båda frontstylingpaket som återspeglar de två versionerna av Ferrari FXX K. På den ena versionen är V:et på huven svart, förutom spetsen, medan den andra har ett

”V” helt i svart. Vid en fullständig ombyggnad av modellen Ferrari 488 GTB byts en stor del av den synliga karossen ut. I mars 2016 presenterade Mansory Design en sådan ombyggd bil med beteckningen Mansory Siracusa 4XX på bilmässan i Genève (Schweiz).

17 Ferrari anser att Mansory Design, genom försäljningen av dessa delar, har gjort intrång i Ferraris rättigheter hänförliga till en eller flera av dess oregistrerade gemenskapsformgivningar.

18 Ferrari har i första hand gjort gällande att saluföringen av frontstylingpaket utgör ett intrång i en första oregistrerad gemenskapsformgivning som innehas av Ferrari och som avser utseendet på den del av modellen FXX K som består av den V-formade delen av huven, av en del i form av en vinge som löper längsgående utifrån mitten av denna första formgivning, närmare bestämt en så kallad ”strake”, av framspoilern i två lager, integrerade i stötfångaren, och av den vertikala centrala brygga som förbinder framspoilern med huven. Detta område uppfattas som en enda enhet som är utmärkande för ”ansiktsdraget” hos Ferrari FXX K och samtidigt för tankarna till ett flygplan eller en formel-1-bil. Enligt Ferrari uppkom denna oregistrerade gemenskapsformgivning i och med offentliggörandet av pressmeddelandet av den 2 december 2014.

19 Ferrari har i andra hand gjort gällande att företaget innehar en andra oregistrerad gemenskapsformgivning som avser den dubbla främre spoilern. Denna formgivning uppkom i samband med offentliggörandet av pressmeddelandet av den 2 december 2014, eller senast i samband med offentliggörandet, den 3 april 2015, av en film med titeln ”Ferrari FXX K –- The Making Of”, och som också är föremål för det intrång som Mansory Design gjort sig skyldig till genom saluföringen av de aktuella frontstylingpaketen.

20 I tredje hand har Ferrari, till stöd för sin talan, åberopat en tredje oregistrerad gemenskapsformgivning, närmare bestämt hela det yttre av modellen Ferrari FXX K, såsom den avbildas på en annan bild av fordonet, sett från sidan, i pressmeddelandet av den 2 december 2014.

21 Ferrari har även, med avseende på de delar som saluförs i Förbundsrepubliken Tyskland, framställt krav på konkurrensrättsligt skydd mot otillbörlig imitation.

22 Ferrari väckte, med stöd av dessa olika grunder, talan i första instans och yrkade att motparterna skulle förbjudas att tillverka, bjuda ut, släppa ut på marknaden, importera, exportera, använda eller inneha de omtvistade delarna inom hela Europeiska unionen. Ferrari riktade därutöver ytterligare krav på uppvisande av redovisningshandlingar, på återkallande och förstöring av de omtvistade produkterna och på skadestånd. Landgericht Düsseldorf (Regionala domstolen i Düsseldorf, Tyskland) ogillade samtliga yrkanden.

23 Ferrari överklagade detta avgörande till Oberlandesgericht Düsseldorf (Appellationsdomstolen i Düsseldorf, Tyskland) och gjorde där gällande att det inte längre fanns anledning att pröva dess yrkanden om förbudsföreläggande och om återkallande och förstöring av de omtvistade produkterna, i den mån dessa yrkanden grundades på rättigheter hänförliga till de åberopade gemenskapsformgivningarna, eftersom dessa rättigheter hade löpt ut den 3 december 2017. Ferrari vidhöll däremot yrkandet om ersättning för sin skada.

24 Appellationsdomstolen ogillade Ferraris överklagande och slog fast att yrkandena avseende de nämnda oregistrerade gemenskapsformgivningarna saknade grund. Enligt denna domstol har den åberopade första formgivningen, avseende den del av modellen Ferrari FXX K som beskrivits i punkt 18 ovan, aldrig funnits, eftersom Ferrari inte har visat att minimikraven på en viss

självständighet eller en viss samstämmighet med avseende på formen är uppfyllda. Den andra formgivningen som Ferrari gjort gällande, och som avser utseendet på den dubbla främre spoilern, kan inte heller anses existera, eftersom inte heller den formen uppfyller kravet på samstämmighet. När det gäller den tredje åberopade formgivningen, som avser det yttre av Ferrari FXX K i dess helhet, existerar den men har inte varit föremål för intrång från Mansory Designs sida.

25 Ferrari överklagade detta avgörande till Bundesgerichtshof (Federala högsta domstolen, Tyskland). Den hänskjutande domstolen, som gav prövningstillstånd för överklagandet, anser att utgången i målet beror på tolkningen av förordning nr 6/2002, bland annat vad gäller frågan på vilka villkor utseendet på en produktdel, i förevarande fall det av Ferrari åberopade utseendet på en del av modellen FXX K, kan åtnjuta skydd enligt denna förordning såsom en oregistrerad gemenskapsformgivning.

26 I detta sammanhang vill den hänskjutande domstolen först få klarhet i huruvida tillgängliggörandet för allmänheten, i den mening som avses i artikel 11.2 i förordning nr 6/2002, av en bild av en produkt i dess helhet även innebär att formgivningar för delar av denna produkt görs tillgängliga.

27 Om så är fallet, vill den hänskjutande domstolen även få klarhet i huruvida utseendet på en produktdel, för att anses utgöra en formgivning som skiljer sig från formgivningen för produkten i helhet, såsom appellationsdomstolen har slagit fast, måste uppvisa en viss självständighet och en viss samstämmighet vad gäller formen, som gör det möjligt att fastställa att denna del har ett utseende som inte helt sammanfaller med utseende på nämnda produkt, utan i stället ger ett helhetsintryck som är oberoende av det sammanlagda utseendet.

28 Mot denna bakgrund beslutade Bundesgerichtshof (Federala högsta domstolen) att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till EU-domstolen:

”1) Kan offentliggörandet av en helhetsbild av en produkt enligt artikel 11.1 och 11.2 första meningen i förordning nr 6/2002 ge upphov till en oregistrerad gemenskapsformgivning avseende enskilda delar av produkten?

2) Om fråga 1 besvaras jakande:

Vilket rättsligt bedömningskriterium ska tillämpas inom ramen för prövningen av särprägeln enligt artikel 4.2 b och artikel 6.1 i förordning nr 6/2002 vid fastställandet av helhetsintrycket för en beståndsdel som infogas i en sammansatt produkt, såsom exempelvis en del av en fordonskaross? Får hänsyn härvidlag tas till huruvida beståndsdelens utseende, ur en kunnig användares perspektiv, inte helt går förlorat i den sammansatta produktens utseende, utan att det uppvisar en viss självständighet och samstämmighet som gör det möjligt att fastställa ett estetiskt helhetsintryck som är oberoende av det sammanlagda utseendet?”

Prövning av tolkningsfrågorna

29 Den hänskjutande domstolen har ställt sina två frågor, vilka ska prövas tillsammans, för att få klarhet i huruvida artikel 11.2 i förordning nr 6/2002 ska tolkas så, att den omständigheten, att bilder av en produkt har gjorts tillgänglig för allmänheten, såsom offentliggörandet av fotografier av en bil, kan medföra att en formgivning för en del av eller för en beståndsdel i denna produkt har gjorts tillgänglig för allmänheten, och, om så är fallet, i vilken utsträckning utseendet av en

produktdel, i den mening som avses i artikel 3 a i denna förordning, eller av en beståndsdel i en sammansatt produkt, i den mening som avses i artikel 3 c och i artikel 4.2 c i samma förordning, måste vara självständigt i förhållande till produkten i sin helhet för att det ska vara möjligt att pröva huruvida detta utseende har särprägel, i den mening som avses i artikel 6.1 i denna förordning.

30 Domstolen erinrar inledningsvis om att enligt artikel 3 a i förordning nr 6/2002 definieras en formgivning som ”en produkts eller en produktdels utseende som beror av detaljer som finns på själva produkten och/eller i produktens ornament och som särskilt kan vara linjer, konturer, färger, form, ytstruktur och/eller material”. Härav följer att inom ramen för regelsystemet i förordning nr 6/2002 är utseendet av avgörande betydelse för en formgivning (dom av den 21 september 2017, Easy Sanitary Solutions och EUIPO/Group Nivelles, C-361/15 P och C-405/15 P, EU:C:2017:720, punkt 62, och dom av den 8 mars 2018, DOCERAM, C-395/16, EU:C:2018:172, punkt 25).

31 Vad gäller syftet med förordning nr 6/2002 anges i skälen 6 och 7 att förordningen är avsedd att inrätta ett formskydd för ett område som omfattar alla medlemsstater, eftersom ett ökat skydd för industriell formgivning främjar innovation och utveckling av nya produkter och investeringar i produktionen av dessa. EU-domstolen har även preciserat att förordningens syfte är att ge ett effektivt skydd åt registrerade gemenskapsformgivningar inom hela unionen (dom av den 27 september 2017, Nintendo, C-24/16 och C-25/16, EU:C:2017:724, punkt 73 och där angiven rättspraxis).

32 Dessutom framgår av skälen 16 och 25 i förordning nr 6/2002 att unionslagstiftaren, genom att införa det enhetliga begreppet oregistrerad gemenskapsformgivning, har avsett att, i syfte att främja innovation, skydda de formgivningar som används eller ingår i produkter med kort kommersiell livslängd och för vilka formgivaren önskar erhålla snabbt och effektivt skydd, utan de belastningar som registreringsformaliteter innebär, medan skyddstiden är av underordnad betydelse.

33 De materiella villkor som ska vara uppfyllda för att en gemenskapsformgivning ska kunna skyddas, oavsett om den är registrerad eller oregistrerad, det vill säga kravet på nyhet och särprägel i den mening som avses i artiklarna 4–6 i förordning nr 6/2002, är desamma för både produkter och produktdelar. När det gäller skyddet för utseendet på en beståndsdel i en sammansatt produkt ska emellertid kraven i artikel 4.2 i denna förordning beaktas.

34 I förevarande fall ankommer det på den hänskjutande domstolen att avgöra huruvida karossdelarna av den bil som är i fråga i det nationella målet utgör ”produktdelar”, i den mening som avses i artikel 3 a i förordning nr 6/2002, eller delar av en sammansatt produkt, i den mening som avses i artikel 3 c och artikel 4.2 i denna förordning. Det ankommer emellertid på EU-domstolen att tillhandahålla den hänskjutande domstolen alla nödvändiga anvisningar för att den sistnämnda ska kunna avgöra det mål som anhängiggjorts vid den (se, för ett liknande resonemang och analogt, dom av den 4 juli 2019, Tronex, C-624/17, EU:C:2019:564, punkt 25 och där angiven rättspraxis).

35 I detta sammanhang vill den hänskjutande domstolen bland annat få klarhet i huruvida tillgängliggörandet för allmänheten, i den mening som avses i artikel 11.2 i förordning nr 6/2002, av en produkt i sin helhet även innebär att formgivningar för delar av denna produkt har gjorts tillgängliga.

36 I detta avseende påpekar domstolen att enligt artikel 1.2 a i förordning nr 6/2002 ska – under förutsättning att de materiella villkoren för att erhålla skydd är uppfyllda – det formella villkoret för att det ska anses vara fråga om en oregistrerad gemenskapsformgivning vara att denna formgivning görs tillgänglig för allmänheten på det sätt som föreskrivs i artikel 11.2 i denna förordning. I enlighet med sistnämnda bestämmelse ska en formgivning anses ha gjorts tillgänglig för allmänheten inom unionen ”om den har offentliggjorts, förevisats, använts i yrkesmässig verksamhet eller blivit känd på annat sätt, så att dessa omständigheter rimligen kunde ha blivit kända vid normal yrkesmässig verksamhet i kretsar inom den berörda sektorn inom [unionen]”.

37 Såsom framgår av denna bestämmelse ska en oregistrerad gemenskapsformgivning skyddas från den dag då den för första gången gjordes tillgänglig för allmänheten inom unionen. Enligt denna bestämmelse har en formgivning ”gjorts tillgänglig” om den har gjorts offentlig under sådana omständigheter som ”rimligen kunde ha blivit kända vid normal yrkesmässig verksamhet i kretsar” inom den berörda sektorn inom unionen. Detta kriterium kan vara uppfyllt när avbildningarna av den ifrågavarande formgivningen distribuerats till näringsidkare som är verksamma inom denna sektor (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 februari 2014, H. Gautzsch Großhandel, C-479/12, EU:C:2014:75, punkt 30).

38 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 64 i sitt förslag till avgörande krävs det naturligtvis – för att tillgängliggörandet för allmänheten av formgivningen för en sammanlagd produkt ska anses medföra att formgivningen för en del av denna produkt har gjorts tillgänglig – att delens utseende tydligt kan identifieras i samband med detta offentliggörande. Om så inte är fallet, kan den berörda produktdelen nämligen inte rimligen ha blivit känd i de berörda kretsarna i enlighet med artikel 11.2 i förordning nr 6/2002.

39 Domstolen har härvidlag redan slagit fast att det system för gemenskapsformgivning som följer av förordning nr 6/2002, när det gäller registrerade gemenskapsformgivningar, kräver att återgivningen av den formgivning som registreringsansökan avser ska göra det möjligt att tydligt identifiera denna formgivning, så att de ekonomiska aktörerna kan få relevant information om tredje mans rättigheter (se, för ett liknande resonemang, dom av den 5 juli 2018, Mast-Jägermeister/EUIPO, C-217/17 P, EU:C:2018:534, punkterna 54, 55 och 60). Dessa överväganden är även relevanta när det gäller oregistrerade gemenskapsformgivningar, eftersom de faktiska eller potentiella konkurrenterna till formgivaren eller användaren av den aktuella formgivningen även i detta fall behöver tydliga och precisa uppgifter.

40 Utan hinder av detta ska kravet på att kunna identifiera skyddsobjektet, vilket bidrar till en viss nivå av rättssäkerhet inom ramen för skyddet för oregistrerade gemenskapsformgivningar, emellertid inte innebära någon skyldighet för formgivarna att tillgängliggöra varje enskild del av deras produkter som de önskar ska skyddas såsom oregistrerade gemenskapsformgivningar. Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 70 i sitt förslag till avgörande skulle en sådan skyldighet strida mot målen beträffande enkelhet och skyndsamhet, som, i likhet med vad domstolen har konstaterat, ligger till grund för skyddet för oregistrerade gemenskapsformgivningar (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 juni 2014, Karen Millen Fashions, C-345/13, EU:C:2014:2013, punkt 42).

41 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 76 i sitt förslag till avgörande skulle den omständigheten, att ett krav på formgivare att de måste göra enskilda produktdelar tillgängliga för allmänheten av hänsyn till rättssäkerheten för tredje man, dessutom innebära ett

åsidosättande av den jämvikt som unionslagstiftaren önskat uppnå genom systemet med oregistrerade gemenskapsformgivningar, vilket redan till sin natur innebär att denna rättssäkerhet är sämre än den som följer av registrerade gemenskapsformgivningar.

42 Det ska härvidlag erinras om att även den skyddsnivå som innehavaren av en oregistrerad gemenskapsformgivning åtnjuter är begränsad. För det första följer det av artikel 19.2 i förordning nr 6/2002 att rättsinnehavaren endast är skyddad mot efterbildning av sin oregistrerade gemenskapsformgivning. För det andra är skyddstiden för innehavare av oregistrerade gemenskapsformgivningar begränsad till tre år från det första tillgängliggörandet för allmänheten, enligt artikel 11.1 i förordningen.

43 Eftersom unionslagstiftaren inte har uttryckt någon annan avsikt, ska artikel 11.2 i förordning nr 6/2002 tolkas så, att den inte ålägger upphovsmännen någon skyldighet att särskilt tillgängliggöra varje enskild del av deras produkter som de önskar ska skyddas såsom oregistrerade gemenskapsformgivningar.

44 Kriteriet enligt vilket de berörda kretsarna ska ha fått kännedom om de omständigheter som utgör ett tillgängliggörande förutsätter emellertid att formgivningen för den produktdel eller beståndsdel i den sammansatta produkten kan identifieras på ett tydligt sätt. När, som i förevarande fall, tillgängliggörandet består i publiceringen av bilder av en produkt, måste egenskaperna hos produktdelen eller beståndsdelen i den sammansatta produkten, därför synas tydligt.

45 Såsom domstolen redan har slagit fast med avseende på orden ”en formgivning” i artikel 6 i förordning nr 6/2002, måste det, vid bedömningen av den åberopade formgivningens särprägel, vara möjligt att jämföra denna med en eller flera specifika, individualiserade, bestämda och identifierade formgivningar bland samtliga de formgivningar som tidigare har gjorts tillgängliga för allmänheten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 juni 2014, Karen Millen Fashions, C-345/13, EU:C:2014:2013, punkt 25). För detta ändamål är det nödvändigt att ha tillgång till en bild som gör det möjligt att på ett precist och säkert sätt se den åberopade formgivningen.

46 Jämförelsen av det helhetsintryck som de motstående formgivningarna ger ska göras med hänsyn till det sammantagna utseendet hos var och en av dessa formgivningar. I detta avseende har domstolen slagit fast att artikel 6 i förordning nr 6/2002 ska tolkas så, att förutsättningen för att en formgivning ska anses ha särprägel, är att det helhetsintryck som denna formgivning ger en kunnig användare skiljer sig från det helhetsintryck en sådan användare ges av en eller flera äldre formgivningar, bedömda separat, och inte från det helhetsintryck denne ges av en kombination av enskilda beståndsdelar som kommer från flera äldre formgivningar (se dom av den 19 juni 2014, Karen Millen Fashions, C-345/13, EU:C:2014:2013, punkt 35).

47 Härav följer, såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 104 i sitt förslag till avgörande, att begreppet särprägel, i den mening som avses i artikel 6 i förordning nr 6/2002, inte reglerar förhållandet mellan en produkts formgivning och de formgivningar för de delar som den består av, utan förhållandet mellan dessa formgivningar och andra tidigare formgivningar.

48 Vid bedömningen av denna särprägel mot bakgrund av det helhetsintryck som en kunnig användare får av den åberopade formgivningens utseende, ska utgångspunkten vara själva definitionen av begreppet formgivning, i den mening som avses i artikel 3 a i förordning nr 6/2002, särskilt med beaktande av produktens linjer, konturer, färger, form, ytstruktur och/eller material.

49 Begreppet ”produktdel” ska, i avsaknad av en definition av begreppet i förordning nr 6/2002, förstås i enlighet med dess normala betydelse i vanligt språkbruk (se, analogt, dom av den 20 december 2017, Acacia och D’Amato, C-397/16 och C-435/16, EU:C:2017:992, punkt 64 och där angiven rättspraxis). Såsom generaladvokaten har påpekat, i punkt 107 i sitt förslag till avgörande, ska produktdelen ses som ett delområde av den ”helhet” som produkten utgör. För att utseendet på detta delområde ska kunna skyddas såsom en gemenskapsformgivning måste det per definition vara synligt. Samma sak gäller, såsom framgår av lydelsen i artikel 4.2 i förordning nr 6/2002, när den formgivning som ansökan avser består av en beståndsdel i en sammansatt produkt.

50 Härav följer att bedömningen av förutsättningarna för att erhålla skydd såsom gemenskapsformgivning förutsätter att den ifrågavarande produktdelen eller beståndsdelen i den sammansatta produkten är synlig och avgränsad genom detaljer som kännetecknar dess särskilda utseende, det vill säga linjer, konturer, färger, form eller en särskild ytstruktur. Detta förutsätter att utseendet på produktdelen eller beståndsdelen i den sammansatta produkten helt på egen hand kan skapa ett helhetsintryck utan att i stället helt smälta samman med den sammansatta produkten.

51 I det nationella målet ankommer det följaktligen på den hänskjutande domstolen att pröva huruvida de formgivningar som Ferrari har åberopat för karossdelarna på den berörda bilen uppfyller de ovannämnda villkoren för att erhålla skydd såsom en oregistrerad gemenskapsformgivning.

52 Mot bakgrund av den ovan anförda följer att tolkningsfrågorna ska besvaras enligt följande. Artikel 11.2 i förordning nr 6/2002 ska tolkas så, att tillgängliggörande för allmänheten av bilder av en produkt, såsom offentliggörandet av fotografier av en bil, medför att en formgivning för en del av denna produkt, i den mening som avses i artikel 3 a i denna förordning, eller för en beståndsdel i nämnda produkt, såsom en sammansatt produkt, i den mening som avses i artikel 3 c och i artikel 4.2 c i samma förordning, har gjorts tillgänglig för allmänheten, under förutsättning att utseendet av denna del eller beståndsdel tydligt kan identifieras i samband med detta offentliggörande. För att det ska kunna prövas huruvida detta utseende uppfyller kravet på särprägel i artikel 6.1 i samma förordning, är det nödvändigt att den ifrågavarande delen eller beståndsdelen utgör ett synligt delområde på produkten eller den sammansatta produkten, som är avgränsat genom linjer, konturer, färger, former eller en särskild ytstruktur.

Rättegångskostnader

53 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (femte avdelningen) följande:

Artikel 11.2 i rådets förordning (EG) nr 6/2002 av den 12 december 2001 om gemenskapsformgivning ska tolkas så, att tillgängliggörande för allmänheten av bilder av en produkt, såsom offentliggörandet av fotografier av en bil, medför att en formgivning för en del av denna produkt, i den mening som avses i artikel 3 a i denna förordning, eller för en beståndsdel i nämnda produkt, såsom en sammansatt produkt, i den mening som avses i artikel 3 c och i artikel 4.2 c i samma förordning, har gjorts tillgänglig för allmänheten, under förutsättning att utseendet av denna del eller beståndsdel tydligt kan identifieras i samband med detta offentliggörande.

För att det ska kunna prövas huruvida detta utseende uppfyller kravet på särprägel i artikel 6.1 i samma förordning, är det nödvändigt att den ifrågavarande delen eller beståndsdelen utgör ett synligt delområde på produkten eller den sammansatta produkten, som är avgränsat genom linjer, konturer, färger, former eller en särskild ytstruktur.

Underskrifter